

Maligní melanom cévnatky (Melanoma malignum chorioideae)

Autor: Martina Rybáriková

Výskyt

Maligní melanom cévnatky se nejčastěji vyskytuje ve věku 50-60 let, více jsou postiženi muži než ženy. V evropské populaci je výskyt kolem 2-2,5 na 100 tisíc obyvatel.

Etiologie, patogeneze

Patří mezi nejčastější a nejzávažnější zhoubné nitroočné nádory u dospělých pacientů. Vzniká nádorovým růstem z melanocytárních buněk cévnatky. Mezi rizikové faktory patří bílá rasa, světlé vlasy, jedinci s modrými očima, zvýšený počet kožních znamínek, nadměrný pobyt na slunečním záření.

Na začátku může být zcela bez příznaků a jeho nález je náhodný při pravidelné oční prohlídce. Mezi hlavní příznaky později patří zhoršené vidění na jednom oku, bolestivost oka, tlak v oku, clona před okem, plovoucí skvrny, deformace obrazu.

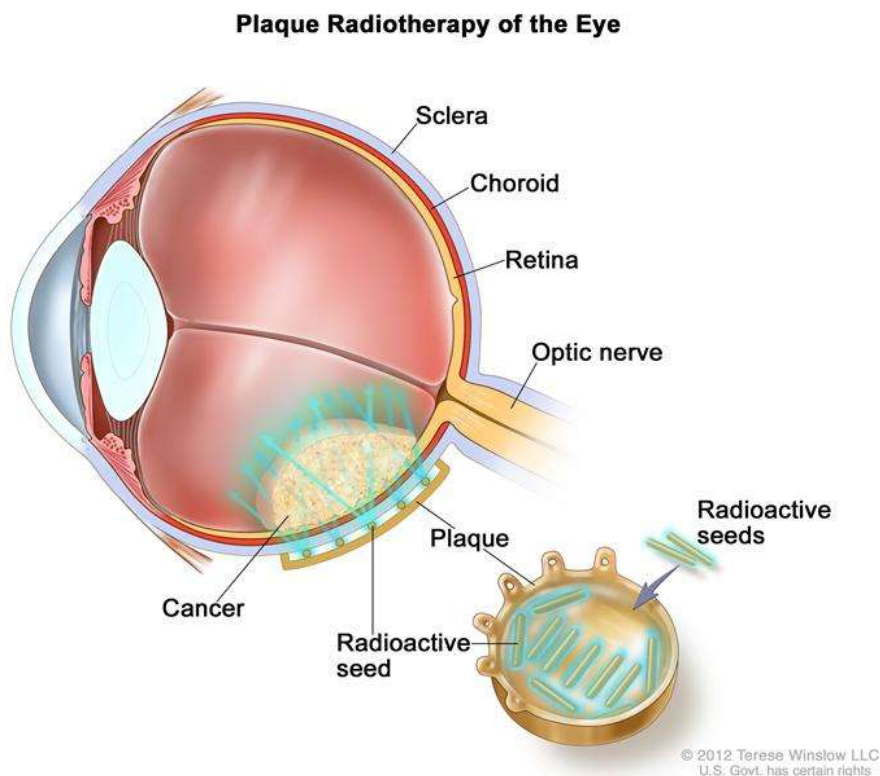
Vyšetření

Kompletní vyšetření očním lékařem (vyšetření zrakové ostrosti, změření nitroočního tlaku, vyšetření šterbinovou lampou, ultrazvukové vyšetření očního bulbu), a další zobrazovací metody na posouzení postižení dalších orgánů a zhodnocení celkového stavu nemocného (krevní odběr, rentgen srdce a plic, ultrazvuk břicha, počítačová tomografie, magnetická rezonance).

Léčba

Typ léčby závisí na velikosti nádoru. Podezřelé nálezy jsou pravidelně sledovány očním lékařem a při zjištění změn se volí další možnost léčby. Menší nález je možné léčit ve specializovaných centrech brachyterapií, což znamená radioterapie místním ozářením postiženého oka, kdy se na oko našije radioaktivní zářič na určitou dobu /několik hodin až dní/, a pak se odstraní.

Obr. 1 Schéma brachyterapie, našitý radioaktivní zářič.

U rozsáhlejšího nálezu se volí chirurgické odstranění, oční bulbus se vyoperuje a na prázdné místo se nasadí oční protézka.

Mezi další možnosti léčby patří laserová terapie, Leksellův gama nůž nebo jejich kombinace.

Po každém typu léčby následují pravidelné kontroly u očního lékaře a u onkologa.

Komplikace

Infekce v pooperační ráně, vznik vzdálených metastáz, pokles vidění.

Praktické rady pro pacienta

Pravidelné prohlídky u očního lékaře, ochrana před slunečním zářením, nošení kvalitních slunečních brýlí.

Literatura

1. KUCHYŇKA, Pavel a kolektiv. Oční lékařství. Praha: Grada Publishing, 2007. 812 s. ISBN 978-80-247-1163-8.
2. BARÁKOVÁ, Drahomíra a kolektiv. Nádory oka. Praha: Grada Publishing, 2002. 152 s. ISBN 8024701413.

Seznam fotografií, obrázků

Obr. 1 :

<http://www.cancer.gov/cancertopics/pdq/treatment/intraocularmelanoma/Patient/page1/AllPages>,
13.3.2014